

Odmietame demontáž slobody médií zásahmi do nezávislosti RTVS

Verejné prehlásenie česko - slovenskej občianskej spoločnosti k zasahovaniu do slobody slova

V čase, keď si väčšina krajín EÚ uvedomuje dôležitosť verejnoprávnych médií v kontexte boja proti dezinformáciám, vláda Roberta Fica sa rozhodla túto inštitúciu na Slovensku zrušiť a nahradiť ju vysielateľom, ktorý bude pod priamou politickou kontrolou. Vyplýva to z návrhu nového zákona, ktorým sa ruší súčasná RTVS a na základe ktorého vznikne nový vysielateľ, ktorý bude pod priamou kontrolou súčasnej vládnej garnitúry.

Súčasný [riaditeľ Ľuboš Machaj sa o situácii vyjadril nasledovne](#): „Som presvedčený, že zmeny, ktoré zákonodarca navrhuje, sú jasné, účelové a v rozpore s princípmi európskej ochrany verejnoprávnych médií, ako ich deklarujú medzinárodné normy - mimochodom, záväzné pre Slovensko.“

ČO SA MENÍ

- RTVS zanikne, vznikne Slovenská televízia a rozhlas.
- Funkcia riaditeľa RTVS zaniká ku dňu účinnosti zákona, hoci mal funkčné obdobie do roku 2027. Jeho nástupcu a riaditeľa STaR už podľa návrhu nebude voliť parlament, ale Rada Slovenskej televízie a rozhlasu.
- Ruší sa Rada RTVS a funkčné obdobie členov zaniká ku dňu účinnosti zákona.
- Mení sa počet členov Rady a spôsob ich menovania: počet sa znižuje z 9 na 7, z toho 2 členov bude priamo menovať ministerka kultúry, jedného minister financií, zvyšných 4 bude voliť NR SR.
- Rada získa novú právomoc, a to odvolať riaditeľa, bez uvedenia dôvodu.
- Vznikne nový orgán s názvom Programová rada. Jej úlohou bude posudzovanie a kontrola programu „z hľadiska dodržiavania verejnoprávneho charakteru vysielania“. Má mať 11 členov - deviatich volených parlamentom a dvoch volených zamestnancami spomedzi seba.
- Programová rada zároveň dostane veľmi silnú právomoc, pretože riaditeľ STaR by mohol skončiť aj v prípade, „ak v určenej lehote alebo bez náležitého odôvodnenia nevykonal nápravu vo vysielaní verejnej služby podľa rozhodnutia Programovej rady“.

PREČO JE TO PROBLÉM

- Navrhovaný zákon je podľa nášho názoru v priamom rozpore s [Európskym aktom o slobode médií](#), ktorý má vytvoriť spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu EÚ. Schválené nariadenie okrem iného obsahuje záruky proti politickým zásahom do redakčných rozhodnutí. Kladie dôraz na nezávislosť a stabilné financovanie verejnoprávnych médií, ako aj na transparentnosť vlastníctva médií a pridelovania štátnej reklamy. Stanovuje tiež opatrenia na ochranu nezávislosti redaktorov a zverejňovanie konfliktov záujmov.
- Viceprezidentka Európskej komisie Věra Jourová, iniciátorka legislatívy, sa vyjadrila, že [“návrh nového zákona o RTVS môže viesť ku konci nezávislého spravodajstva verejnoprávnych médií na Slovensku”](#).

Ako zástupcovia nižšie podpísaných organizácií odmietame nový legislatívny návrh vládnej koalície, keďže podľa nášho názoru znamená koniec nezávislého verejnoprávneho vysielania na Slovensku a je taktiež v rozpore so schváleným [Európskym aktom o slobode médií](#). Podporujeme vyhlásenie [viac ako 1000 zamestnancov RTVS](#), ktorí žiadajú stiahnutie návrhu a varujú, aby sa predložená reforma nestala nástrojom politického ovládnutia RTVS pre akúkoľvek vládnú moc. Podporujeme snahu zamestnancov iniciovať celospoločenskú diskusiu o budúcnosti verejnoprávneho média ako garanta nezávislej novinárskej a kultúrnej tvorby.

Žiadame inštitúcie EÚ a ďalšie medzinárodné organizácie, aby v rámci svojich kompetencií podnikli kroky na ochranu slobody médií na Slovensku.

1. *Victor Breiner, riaditeľ, Inštitút pre budovanie odolnosti (SK)*
2. *Rasťo Kužel, riaditeľ MEMO 98 (SK)*
3. *Andrea Michalcová, riaditeľka, Centrum pre informovanú spoločnosť (CZ)*
4. *Roman Číhalík, predseda spolku, Nelež (CZ)*
5. *Andrej Probst, predseda, Pražská kaviareň, z.s. (CZ)*
6. *Fedor Blaščák, správca nadácie, Nadácia otvorenej spoločnosti (SK)*
7. *Zuzana Petková, riaditeľka, Nadácia Zastavme korupciu (SK)*
8. *Jakub Janda, rediteľ, Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty (CZ)*
9. *Sandra Polovková, riaditeľka, Post Bellum (SK)*
10. *Filip Vagač, riaditeľ, Nadácia Jána Langoša (SK)*
11. *Karolína Miková, riaditeľka, PDCS (SK)*
12. *Laura Dittel, výkonná riaditeľka, Karpatská nadácia, (SK)*
13. *Tomáš Kriššák, výkonný riaditeľ, Sebavedomé Slovensko (SK)*
14. *Boris Strečanský, štatutár, November89 o.z. (SK)*
15. *Matej Šimalčík, výkonný riaditeľ, Central European Institute of Asian Studies (SK)*
16. *Jan Polak, výkonný člen správnej rady, Nadační fond pro Ukrajinu (CZ)*
17. *Veronika Vendlová, predsedkyňa, Občanské zázemí z.s. (CZ)*
18. *Veronika Fishbone Vlčková, riaditeľka, Nadácia Milana Šimečku (SK)*
19. *Peter Medved', riaditeľ, Nadácia Ekopolis (SK)*
20. *Matej Kandriák, riaditeľ, Adapt institute (SK)*
21. *Katarína Batková, riaditeľka, Via Iuris (SK)*
22. *Jakub Hrbáň, výkonný riaditeľ, Klíma ťa potrebuje (SK)*
23. *Lucia Szabová, predsedkyňa, Znepokojené matky (SK)*
24. *Marcel Zajac, predseda správnej rady, Centrum pre filantropiu n.o. (SK)*
25. *Marie Krutišová, místopředsedkyňa, Oživení, z.s. (CZ)*
26. *Ivana Maleš, spoluzakladateľka, Inštitút cirkulárnej ekonomiky, o.z. (SK)*
27. *Lubica Trubíniová, zakladajúca členka, Slovenský ochranársky snem (SK)*
28. *Miloš Veverka, predseda, CEPTA (SK)*

29. Petr Petřík, předseda, Okrašlovací spolek čelákovický (CZ)
30. Marek Kuchta, hlavní koordinátor, Iniciativa My sme les (SK)
31. Katarína Šimončíčová, zakladajúca členka, Iniciativa Bratislava otvorene (SK)
32. Martin Macko, výkonný riaditeľ, Iniciativa Inakosť (SK)
33. Matej Repel, riaditeľ, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko (SK)
34. Juraj Melichár, koordinátor, Priatel'ia Zeme-CEPA (SK)
35. Richard Medal, riaditeľ a štatutárny zástupca, Centrum environmentálnych aktivít (SK)
36. Martina Paulíková, koordinátorka, Združenie Slatinka (SK)
37. Jindřich Calta, předseda, Kohonevolit z. s. (CZ)
38. Rastislav Mičaník, riaditeľ, Nadácia Aevis (SK)
39. David Klimeš, Výkonný ředitel, Nadační fond nezávislé žurnalistiky (CZ)
40. Dana Marekova, Koordinátorka, Klimaticka koalicia (SK)
41. Maroš Chmelík, Výkonný riaditeľ, Centrum komunitného organizovania (SK)
42. Katarína Jones Juríková, Výkonná riaditeľka, Greenpeace Slovensko (SK)
43. Martin Vokálek, výkonný ředitel, Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, z. s.
44. Jana Feherpataky-Kuzmová, riaditeľka, Inštitút pre aktívne občianstvo
45. Andrea Najvirtová, riediteľka, Človek v ohrození, n.o.
46. Miroslava Mittelmannová, Programová riaditeľka, Liga za ľudské práva
47. Vít Dostál, Výkonný ředitel, Asociace pro mezinárodní otázky
48. Martina Břeňová, Výkonná ředitelka, Nadace Open Society Fund Prague
49. Michaela Pobudová, riaditeľka, Mareena